

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Almindelige Bemærkninger.

Under Regeringens Arbejde med at nedbringe Statens Udgifter har det været nødvendigt at tage Lønningsbudgettet op til indgaaende Overvejelse, da det udgør en saa væsentlig Del af Statens samlede Budget.

Den nuværende Tjenestemandslov af 12. September 1919 er udgaaet af den i 1917 nedsatte Lønningskommission. Det ved denne Lov hjemlede Lønningssystem er naturligvis stærkt præget af, at Pris- og Valutaforholdene paa Tidspunktet for Lovens Behandling og Emanation var meget svingende.

Til de faste Lønninger (Grundløn og Alderstillæg) som ydes efter denne Lov, har man derfor føjet en Del ikke pensionsgivende Tillæg (Sted-, Dyrtids- og Konjunkturtillæg), der udgør en ikke ubetydelig Del af Statens samlede Lønningsbeløb, og som havde til Formaal at give Lønningssystemet en af Forholdene paakrævet Bevægelighed, idet disse Tillæg er underkastet Ændringer enten ved Omklassificering paa Finansloven (Sted-tillæget) eller ved tidsbestemte Revisioner ved særlig Lov (Konjunkturtillæget) eller ved automatiske halvaarlige Omregninger efter Pristallet (Dyrtidstillæget).

Imidlertid er Pris- og Valutaforholdene nu væsentlig anderledes end i 1919. Kronen er naaet Pari og er stabiliseret her. Pristallet er ikke længere underkastet de tidligere kendte store Svingninger. Det synes under disse Forhold rigtigt, at den Besparelse paa Lønningsbudgettet, som det er en financier Nødvendighed at søge tilvejebragt i Staten, i væsentlig Grad tilvejebringes i Forbindelse med en Overgang fra konjunkturbestemte Tillæg til Lønningsdele, der i hvert Fald for en Tid fikses og gøres uafhængig af de mindre Forskydninger, som maatte finde Sted. Regeringen har derfor ment det rigtigt at lade Dyrtidstillæg og Konjunkturtillæg helt udgaa af Statens Lønningssystem. Derimod menes det nødvendigt principielt at opretholde Stedtil-læget, da Forskellen imellem Levevilkårene i Hovedstaden, Provinsbyerne og Landet vedvarende er betydelig, navnlig naar henses til Huslejen og den kommunale Skat, ligesom det ogsaa er en Kendsgerning, at Arbejdslønnen i det fri Erhverv er væsentlig højere i Hovedstaden end i Provinsbyerne og i Provinsbyerne højere end paa Landet.

Det er imidlertid paa ingen Maade

Regeringens Opfattelse, at det vilde være forsvarligt at lade Dyrtids- og Konjunkturtillæg, der tilsammen udgør i Statsudgifter ca. 48 Mill. Kr. bortfalde uden Erstatning, og der foreslaas derfor indført et nyt Tillæg, der benævnes Forsørgertillæg. Den nuværende Tjenestemandslov indeholder i Dyrtidstillæggets Graduering et større Tillæg til giftede Mænd og dermed ligestillede end til ugifte. Princippet findes altsaa i Loven, men den mellem de to Grupper tilvejebragte Afstand er ikke pekuniær betydelig. Ved den i Rigsdagssamlingen 1922—23 stedfundne Revision af Konjunkturtillægsbestemmelserne blev et lignende Princip indført ved Beregningen af Konjunkturtillæget, idet der ogsaa her blev indført to Satser, hvoraf den højere bragtes i Anvendelse overfor giftede Mænd og dermed ligestillede samt ugifte over 35 Aar (dog ikke saadanne ugifte som Staten ydede fuld Forplejning). Paa dette Punkt skete ingen Ændring ved Konjunkturtillægsreglernes Revision i Rigsdagssamlingen 1924—25.

Det er Regeringens Opfattelse, at denne Sondring har virket heldigt, og det maa findes naturligt at gaa videre i den nævnte Retning, saaledes at den Lønreduktion, som Statens finansielle Forhold gør det tvungende nødvendigt for Regeringen at stille Forslag om, i langt ringere Grad kommer til at gaa ud over Tjenestemænd med Forsørgerpligt end andre.

Det af de nævnte Grunde foreslaaede Forsørgertillæg (Lovforslagets 1. Del, Kapitel 5) foreslaas gradueret i 3 forskellige Satser. Alle Tjenestemænd, som efter den nugældende Tjenestemandslov har Ret til det største Dyrtidstillæg, skulde efter de foreslaaede Regler have Adgang til at opnaa i hvert Fald det laveste Forsørgertillæg. Det samme gælder efter Forslaget ugifte Tjenestemænd over 45 Aar med egen Husstand. Men dernæst vil der efter Forslaget tilkomme giftede Mænd med Forsørgerpligt overfor 1, 2 eller 3 Børn under 18 Aar. Forsørgertillæg efter en højere Sats; er Antallet af Børn under 18 Aar, overfor hvilke der haves Forsørgerpligt, større end 3, kommer Forsørgertillægets højeste Sats i Anvendelse.

Udfrå lignende Synspunkter, som har været bestemmende for Udarbejdelsen af Forslaget angaaende Forsørgertillæget, foreslaas Stedtil-læget gradueret saaledes, at de Tjenestemænd, der ikke har Ret til at opnaa Forsørgertillæget, kun opnaar $\frac{2}{3}$